

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/ ๑๖๒๒

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติลงนามบันทึกแสดงเจตจำนงสามฝ่าย ระหว่างไทย เมียนมา และญี่ปุ่น เกี่ยวกับความร่วมมือ
ในการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างบันทึกแสดงเจตจำนงสามฝ่ายฯ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอเรื่อง
การลงนามในบันทึกแสดงเจตจำนงสามฝ่าย ระหว่างไทย เมียนมา และญี่ปุ่น เกี่ยวกับความร่วมมือในการ
พัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รัฐบาลไทยและเมียนมาได้ลงนามในบันทึกความ
เข้าใจว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายและพื้นที่โครงการที่เกี่ยวข้อง โดยบันทึกความเข้าใจ
จะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา ๓ ปี และจะขยายเวลาโดยอัตโนมัติหลังจากนั้นอีกครั้งละ ๓ ปี เว้นแต่ภาคี
ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดแจ้งยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ๖ เดือนล่วงหน้า

๑.๒ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ รัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมาได้ส่งหนังสืออย่างเป็นทางการ
ไปยังประเทศญี่ปุ่น เพื่อเชิญชวนเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายในฐานะ
หุ้นส่วนยุทธศาสตร์

๑.๓ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรี (พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
เดินทางเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการและได้มีการหารือกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น (นายชินโซ อาเบะ)
ซึ่งทั้งสองฝ่ายยังถึงความสัมพันธ์ทวิภาคีใกล้ชิด และได้พัฒนามาเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้าง
บทบาทไทยและญี่ปุ่นในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและอาเซียน โดยในส่วนของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ
พิเศษทวายนั้น ญี่ปุ่นยืนยันความประสงค์จะร่วมในโครงการฯ โดยการร่วมจัดทำแผนงาน (Master Plan)
การลงทุนในนิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) การส่งผู้เชี่ยวชาญประจำที่ SPV และการศึกษาเพื่อสร้างถนน
เชื่อมพรมแดนไทยกับทวาย

๑.๔ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ปรึกษาพิเศษนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น (นายอิโรโตะ
อิซุมิ) เดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการเพื่อติดตามประเด็นสำคัญจากการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรี
ไทยกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น โดยในการหารือกับนายกรัฐมนตรีนั้น ญี่ปุ่นได้แสดงความประสงค์ให้มีการลง
นามในบันทึกแสดงเจตจำนง (Memorandum of Intent: MOI) สามฝ่าย ระหว่างไทย – ญี่ปุ่น – เมียน
มา เกี่ยวกับความร่วมมือการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ในช่วงการประชุมผู้นำกลุ่มน้ำโขง –
ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๗ ณ กรุงโตเกียว ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ในการนี้ นายกรัฐมนตรีแสดงความยินดีที่ญี่ปุ่น
เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการฯ ในฐานะความร่วมมือสามฝ่าย ตามที่เคยได้แจ้งให้ฝ่ายเมียนมาทราบแล้ว

/ ๒. เหตุผลและความจำเป็น...

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ การลงนามบันทึกแสดงเจตจำนงฯ จะเป็นการแสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นร่วมกันทั้งสามฝ่าย คือ ไทย ญี่ปุ่น และเมียนมา ในการร่วมมือพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ให้บังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักอุตสาหกรรมน้ำโขงและอาเซียน และจะเป็นการเข้าร่วมพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายอย่างเป็นทางการของประเทศญี่ปุ่นในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ของโครงการตามที่ฝ่ายไทยและเมียนมามีหนังสือเชิญตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๒ ร่างบันทึกแสดงเจตจำนงฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญามาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศไทย ญี่ปุ่น และเมียนมา จะเข้าร่วมการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขง – ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๗ ณ กรุงโตเกียว ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยฝ่ายญี่ปุ่นแสดงความประสงค์ให้มีการลงนามในบันทึกแสดงเจตจำนงฯ ในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อแสดงความมุ่งมั่นร่วมกันระหว่างสามประเทศในการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย จึงขอความกรุณาสั่งนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณาบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี ในวันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔.สาระสำคัญในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สรุปสาระสำคัญของร่างบันทึกแสดงเจตจำนงฯ ทั้งสามประเทศตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างกันในการพัฒนาที่ครอบคลุมของโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างบูรณาการและยกระดับการเชื่อมโยงภายในและโดยรอบของภูมิภาคลุ่มน้ำโขง จึงแสดงเจตจำนงในการร่วมมือกันพัฒนาโครงการ ดังนี้

๔.๑.๑ ด้านการลงทุนในนิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV)

(๑) รัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมายินดีให้รัฐบาลญี่ปุ่นเข้าร่วมลงทุนในบริษัททวาย เอส อี แซต ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) ผ่านทางหน่วยงานญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JBIC) และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JICA)

(๒) ทั้งสามประเทศตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงสัญญากรอบการดำเนินโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย (Framework Agreement) และสัญญาข้อตกลงผู้ถือหุ้น (Shareholders Agreement) ของ SPV ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขการเข้าร่วมลงทุน ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นจะพิจารณาโครงสร้างและบทบาทของ SPV ให้สอดคล้องกับการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

(๓) ทั้งสามประเทศรับทราบสถานะที่แยกออกจากกันระหว่างโครงการพัฒนาระยะแรก (Initial Phase Development) และโครงการในระยะสมบูรณ์ (Full Phase Development) รวมทั้งหน้าที่ของ SPV ในการพัฒนาระยะแรกและระยะสมบูรณ์

(๔) ทั้งสามประเทศมีความประสงค์ในเบื้องต้นให้มีจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนกรรมการบริหาร SPV จากสามประเทศในอัตราส่วนที่เท่ากัน โดยดำเนินการภายใต้กรอบสัญญาข้อตกลงผู้ถือหุ้นและข้อบังคับของบริษัท (Articles of Association)

(๕) ทั้งสามประเทศตระหนักว่าควรมีการทบทวนบทบาท อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของ SPV เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งภายใต้แผนการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน เพื่อให้ SPV ส่งเสริมและดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะผู้เชี่ยวชาญ

/ ๔.๑.๒ ด้านความร่วมมือ...

๔.๑.๒ ด้านความร่วมมือทางเทคนิคในการพัฒนาโครงการระยะสมบูรณ์

(๑) ทั้งสามประเทศแสดงเจตจำนงที่จะศึกษาในรายละเอียดของแผนแม่บทการพัฒนาโครงการ โดยการดำเนินการศึกษาทางเทคนิคที่จำเป็น การออกแบบทางวิศวกรรม และแผนการพัฒนาโดยละเอียด ภายใต้กรอบเวลา ๓ ปี เพื่อให้การดำเนินโครงการระยะสมบูรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ความร่วมมือทางเทคนิคดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนงานพัฒนาระยะยาวของประเทศเมียนมาและแผนงานพัฒนาของภูมิภาค ตลอดจนคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาระยะแรก

(๒) รัฐบาลญี่ปุ่นแสดงเจตจำนงที่จะจัดส่งผู้เชี่ยวชาญจาก JICA เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของ SPV และให้คำแนะนำในการพัฒนาโครงการ

(๓) ทั้งสามประเทศจะใช้ประโยชน์จากแบบจำลองที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและจัดทำรายละเอียดของแผนแม่บทการพัฒนาโครงการ

๔.๑.๓ ด้านการก่อสร้างทางหลวงในโครงการระยะสมบูรณ์

(๑) รัฐบาลเมียนมาและรัฐบาลไทยยินดีให้รัฐบาลญี่ปุ่นดำเนินการศึกษาความเหมาะสมเบื้องต้นโดยเร็วที่สุดเพื่อสำรวจเส้นทางทางการก่อสร้างทางหลวงสายใหม่สำหรับโครงการระยะสมบูรณ์

(๒) ทั้งสามประเทศยืนยันให้เส้นทางของทางหลวงสายใหม่สำหรับโครงการระยะสมบูรณ์จะต้องสอดคล้องกับถนนสองช่องทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายสู่ชายแดนไทย-เมียนมาที่มีอยู่ภายใต้กรอบความเหมาะสม ทั้งนี้ ทั้งสามประเทศจะหารือร่วมกันถึงแนวทางออกแบบที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดสำหรับการใช้งานด้านอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงการ

๔.๑.๔ ด้านการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสังคม

(๑) ทั้งสามประเทศตระหนักถึงประโยชน์จากโครงการที่จะช่วยลดช่องว่างการพัฒนา โดยการสร้างงานให้แก่ประชาชนชาวเมียนมา นอกจากนี้ ทั้งสามประเทศมีเจตนาที่จะดำเนินมาตรการที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๔.๑.๕ ด้านอื่นๆ

(๑) ทั้งสามประเทศตระหนักถึงประโยชน์จากการมีที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานระหว่างประเทศเพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งเงินทุนของรัฐในการพัฒนาโครงการภายใต้กรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การคัดเลือกที่ปรึกษาจะพิจารณาจากความเชี่ยวชาญในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๖ บันทึกแสดงเจตจำนงฯ มีผลเป็นระยะเวลา ๕ ปีนับตั้งแต่วันที่ลงนาม และหลังจากนั้นจะต่ออายุอีกครั้งละ ๕ ปี เว้นแต่ประเทศหนึ่งประเทศใดในสามประเทศแจ้งยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรแก่อีกสองประเทศหกเดือนล่วงหน้า

๔.๑.๗ บันทึกแสดงเจตจำนงฯ จะเป็นการลงนามระหว่าง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการขนส่งของเมียนมา (นายยัง เสง) เลขาธิการคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ส่วนผู้แทนฝ่ายญี่ปุ่นนั้นอยู่ระหว่างการพิจารณาอภินายจากรัฐบาลญี่ปุ่น

๔.๒ ประเด็นด้านกฎหมาย ร่างบันทึกแสดงเจตจำนงฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม และโดยที่สาระสำคัญของร่างบันทึกแสดงเจตจำนงฯ เป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่าง

/ ประเทศไทย...

ประเทศไทย ญี่ปุ่น และเมียนมา เพื่อการพัฒนาที่ครอบคลุมของเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และเพื่อกระตุ้นให้เกิดบูรณาการการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยจะมีการหารือในรายละเอียดของความร่วมมือในประเด็นต่างๆ ต่อไป ดังนั้นร่างบันทึกแสดงเจตจำนงฯ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญามาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ (ฉบับชั่วคราว) ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๕.๑ เห็นชอบร่างบันทึกแสดงเจตจำนงสามฝ่าย ระหว่างไทย เมียนมา และญี่ปุ่น เกี่ยวกับความร่วมมือในการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

๕.๒ อนุมัติให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกแสดงเจตจำนงฯ

๕.๓ หากมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงบันทึกแสดงเจตจำนงฯ ในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญก่อนมีการลงนาม ขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี ภายในวันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘
ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่

โทร. ๐-๒๒๘๐-๒๗๔๐ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๒๗๔๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jarunun@nesdb.go.th